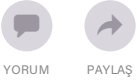

MHP'nin siyasetini doğru okumak

Türkiye, bürokrasi ile siyaset arasındaki ilişkilerin radikal bir şekilde yeniden tanzim edilmeye başlanacağı ve bürokratik seçkinlerin merkezinde olmadığı yeni bir kurumsallaşma arayışının çok ciddi şekilde olacağı bir döneme girmekte.

Abone Ol [Google News](#)

Haber Merkezi · 08 Kasım 2016, 04:00 · Yeni Şafak

Ali Aslan • SETA

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli başkanlık sistemini yeniden gündeme taşıyan açıklamalar yaptı. Bu açıklamaların iki odak noktası vardı. Bunlardan ilki, 15 Temmuz sonrası süreçte Cumhurbaşkanı'nın anayasal yetkilerini aşarak parlamenter sistemin sınırlarını zorladığı iddiasıydı. Diğeri ise, devletin ve siyasetin OHAL şartları sebebiyle ciddi bir tıkanma yaşıyor olduğu iddiasıydı. Bu iddiaların ortak tezi Cumhurbaşkanı'nın anayasal yetkilerini aşarak başkanlık sistemini kasıtlı olarak fiili durum haline getirdiği ve mevcut durumda ya parlamenter sisteme uygun olarak anayasal sınırlarına geri çekilmesi ya da mevcut fiili durumun anayasal bir çerçeveye kavuşturulması gerektiğiydi. Bu sebeple MHP, AK Parti'ye başkanlık sistemini de içeren yeni anayasa teklifini bir an önce Meclis'e getirmesi çağrısı yaptı. AK Parti'nin teklifinin referanduma götürülebilmesi için gereken en az 14 milletvekillik desteğinin MHP tarafından sağlanıp sağlanmayacağı ya da referandum için destek verilse bile

referandumda MHP'nin yeni anayasaya "evet" kampanyası yürütüp yürütmeyeceği konuları ise muğlak bırakılıyordu.

Bahçeli'nin bu çıkışı siyaseti hareketlendirdi. CHP, HDP ve parlamento dışı sol-seküler muhalefet Bahçeli'nin rafa kalkmış bir meseleyi gündeme getirmesine büyük tepki göstererek, AK Parti'nin önünü bir kez daha açtığını ve AK Parti ile MHP arasında gizli bir anlaşma olduğu iddiasını gündeme taşıdı. Bahçeli'nin tıkanma olarak olarak gördüğü manzara, giderek bloklaşan CHP-HDP çizgisi tarafından bir süredir otoriterleşme ve faşizmin ayak sesleri olarak çerçevesizleşen kamuoyunda işlenmekteydi. Dolayısıyla bazı muhalif yazarlar MHP'yi de bu resme ekleyerek, Bahçeli'nin bu çıkışıyla "milliyetçi-İslamcı" faşist rejimin köşe taşlarının dizilmeye başladığını tezini işlemeye başladılar. Bu eleştiriler karşısında Bahçeli ve MHP kurmayları ise halktan korkmamak gerektiğini, demokratik siyasetin halka gitmeyi gerektirdiğini ve AK Parti ile aralarında gizli bir anlaşmanın söz konusu olmadığını dile getirdiler. Ayrıca, devlet adamlığı sorumluluğunun böylesi bir adımın atılmasını gerektirdiği de MHP'liler tarafından ayrıca zikredildi.

BÜROKRASİ-SİYASET İLİŞKİLERİNİN YENİDEN TANZİMİ

Lakin meseleyi karşılıklı siyasi söylem mücadelesine mesafe alarak ele aldığımızda karşımıza çok daha farklı bir manzara çıkmaktadır. Açımlayacak olursak, burada dikkat çeken nokta CHP'nin MHP'yi neden kendi yanında değil de, AK Parti'nin yanında olduğu üzerinden eleştirmesiydi. Bu çevrelere göre doğal olan, MHP'nin CHP ile birlikte AK Parti'ye karşı hareket etmesi gerektiğiydi. Bu hissiyat, MHP'nin sürekli olarak 2002'den beri kritik anlarda AK Parti'nin işine gelecek şekilde hareket ettiği ve bunun bir kez daha tekrarlandığı tezini işleyen hararetli muhalif köşe yazılarında da gözleniyordu. Bu noktada şunu sormak gerekiyor, CHP ve MHP'yi AK Parti karşısında "doğal" müttefik yapan nedir? AK Parti karşıtlığı diyenler olacaktır, ama MHP ile AK Parti karşıtı HDP'nin neden aynı şekilde biraraya gelemediği sorusu bu tezi çürütmektedir.

CHP ve MHP her ne kadar farklı siyasi gelenekten gelse ve farklı toplumsal kesimlere seslense de, Kemalist rejimin ve bürokrasinin siyaset kurumu karşısındaki temsilcileri olmaları noktasında ortak bir zeminde buluşmaktadırlar. Bu saptama üzerinden hareket ettiğimizde CHP'nin MHP'ye yönelik başkanlık eleştirisi anlamlı hale gelmektedir. Çünkü başkanlık sistemine geçilmesi, yaklaşık 15 yıldır siyaset kurumu ve siyasi seçkinler ile askeri-sivil bürokrasi ve bürokratik seçkinler arasında tüm sertliğiyle süren iktidar mücadelesinde önemli yapısal bir kırılma yaratacaktır. Belki 2007'deki Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesinden sonra ikinci ve daha kapsamlı bir yapısal kırılma arz edecektir.

CHP'nin Bahçeli'nin başkanlık çıkışını bürokrasiye "ihnet" olarak değerlendirmesi siyasi bir dar kafalılık olarak addedilip, MHP'nin aslında bürokratik seçkinlerin lehine bir manevra yaptığı da hesaba katılabilir. Burada MHP'nin AK Parti ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı tamamiyle başkanlık "sevdası"ndan vazgeçirmek için ön aldığı yorumu yapılacağı gibi, bürokratik seçkinler ile sivası seçkinler arasında yeni bir uzlaşma aravısı olarak da değerlendirilebilir.

İlk iddia, başkanlığa olan desteğin sürekli arttığı –özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden sonra– hesaba katıldığında, başkanlık teklifini halk desteği çok yukarılara tırmanmadan biran önce referandumda oylatıp meseleyi sonsuza dek kapatmak olduğu varsayımına dayanmaktadır. İkincisi ise, 15 Temmuz darbe girişiminin sağladığı avantajlı şartlarla –hem 17-25 Aralık hem de 15 Temmuz darbe girişimlerinin bürokrasi üzerinden FETÖ'nün siyasete müdahaleleri olduğunu ve bunların bürokratik seçkinlerin halktaki kredisini tükettiği gerçeği akılda tutulduğunda– siyasi seçkinlerin bürokrasiye sert müdahalelerinin önünü alma olarak görülebilir.

TÜRK SİYASETİNİN ANA ÇATIŞMA HATTI

İlk iddiayı gözardı edemeyiz, ancak ikinci iddia 15 yıllık AK Parti iktidarında siyaset-bürokrasi/devlet ilişkilerinin geldiği nokta hesaba katıldığında çok daha makul durmaktadır. Elbette burada öncelikle Türkiye'de siyasetin önemli ölçüde parlamentoda siyasi partiler arasında yaşanan bir durum olmadığı, uluslararası ve sosyolojik boyutlarıyla birlikte siyasi seçkinler ile bürokratik seçkinler arasında olduğunu kabul etmemiz gerekiyor.

Osmanlı'nın son döneminden itibaren önce padişahı ve potansiyel bir rakip olarak (gayri-Müslim) burjuvaziyi oyun dışı bırakan bürokrasinin kendi iktidarını görürüz. Zaman zaman bürokrasi-içi çekişmeler siyasete damgasını vursa da, Cumhuriyetin ilanından sonra ana çatışma hattı çevrenin temsilciliğine soyunan siyasi seçkinler ile merkezi tutan bürokratik seçkinler arasında oldu. 1950'lerde DP, 1980'lerde ANAP ve 1990'larda RP tecrübeleri (Kemalist) bürokratik seçkinlerin zaferiyle neticelendi.

AK Partili yıllar ise bürokrasinin uluslararası ve sosyolojik gelişmelerle birlikte siyaset kurumu tarafından hırpalandığı bir dönem oldu. 15 Temmuz sonrasında gelinen nokta, Kemalist aktörlerin bürokrasi içerisindeki nüfuz alanının önemli ölçüde geriletilmiş olması ve bürokrasi içerisinde son 10 yılda peyderpey nüfuz alanını genişleten FETÖ mensubu bürokratik seçkinlerin de bütünüyle tasfiye edilmeye başlanmasıdır. Yani, bürokrasi ile siyaset arasındaki ilişkilerin radikal bir şekilde yeniden tanzim edilmeye başlanacağı ve bürokratik seçkinlerin merkezinde olmadığı yeni bir kurumsallaşma arayışının çok ciddi bir şekilde olacağı bir döneme girmektediriz.

MHP İLE CHP ARASINDA TARİHİ AYRIŞMA

MHP'nin başkanlık çıkışı ancak bu tarihi-kurumsal akış içerisinde anlaşılabilir olmaktadır. Günlük siyasetin hararetinden geri adım atıp içinde bulunduğumuz siyasi-sosyal gerçekliğe mesafe aldığımızda karşımıza çıkan manzara, siyaset kurumu ile bürokrasi arasında bir pazarlığın yaşanmakta olduğudur. MHP ilk hamlesini yapmış ve bu hamle AK Parti ve Erdoğan tarafından sıcak bir şekilde –Anayasa'nın ik dört maddesine dokunulmayacağı ve üniter devlet yapısının korunacağı vurgularıyla– karşılanarak görülmüştür. İkinci hamleler, AK Parti'nin bürokrasi ile siyaset arasında nasıl bir denge öngördüğünü ortaya koymasıyla başlayacaktır. AK

Parti'nin Afyon'da düzenlediği kamp bu hamleyi şekillendirme hedefi gütmektedir. AK Parti'nin kamp yaptığı günün sonunda MHP cephesinden gelen “parlamenter sistemden vazgeçmeyiz” açıklaması ya bir kulis bilgisine dayanan hoşnutsuzluğu ya da AK Parti'ye beklentilerinin yüksek olduğu mesajını vermektedir.

Burada Bahçeli yönetiminin aynı zamanda parti içi ve hinterlandına yönelik bir siyaset de izlediği –MHP'li bürokratların 7 Haziran sonrasında AK Parti ile bir koalisyona kapıları kapatan Bahçeli yönetimine karşı bir tavır söz konusuydu– ve yine FETÖ'den boşalan belli bürokratik kademeler için bir hamle yaptığını da not etmek gerekir. Belli nedenlerle Kılıçdaroğlu'nun da Yenikapı mitingine katıldığını ancak Erdoğan'ın Kemalist bürokratların geri dönüşüne sıcak bakmaması nedeniyle “Yenikapı ruhu”nu bozduğunu da ayrıca belirtmek gerekir.

CHP'nin bürokrasi-siyaset ilişkilerinin başkanlık sistemiyle birlikte yeniden düzenlenmesine MHP kadar sıcak bakmamaması da anlaşılabilir bir durumdur. Keza CHP'nin kaybı AK Parti ile arasındaki ideolojik ayrışmanın genişliği nedeniyle çok daha büyük olacaktır. Muhtemel bir başkanlık seçiminde ortak bir aday çıkarma konusunda AK Parti ile MHP birlikteliği söz konusu olabileceken, CHP'nin yöneleceği tek adres toplumda kredibilitesi yerlerde sürünen HDP ve sol muhalefet olacaktır. Böyle bir durumda MHP kendi siyasi önceliklerini siyaset üzerinden gündemde tutma şansını sürdürürken, CHP bürokrasinin siyaset karşısında mutlak anlamda kaybetmesiyle siyasette kalma ve iktidara tutunma ümitlerini tamamıyla kaybedecektir.

Bu noktada CHP, ya şu an muhalif çevrelerde pişirilmekte olan siyaseti parlamento dışına çıkarmak gibi radikal bir sapmanın peşine takılacak ya da gerçek anlamda kitle partisi hüviyetine kavuşmak için geleneksel Kemalist siyaseti toprağa gömecektir. Her iki yol da, bildiğimiz haliyle Kemalist siyasetin ve bürokratik seçkinlerin iktidarının sonu demektir. Dolayısıyla, CHP tüm gücüyle başkanlığa karşı çıkarken, MHP'nin başkanlığa yönelik daha ılımlı bir tavır takınmasının gerekçesini burada aramak gerekir.

Sonuç itibariyle, bürokratik seçkinlere sırtını dayamış her iki parti de yol ayrımındadır ve mevcut görüntü farklı yolları tercih edecekleri şeklindedir. CHP değişime direnirken, MHP yeni siyasi dengelere ve düzene adapte olmaya çalışmaktadır.

PAYLAŞ

#CHP

#AK Parti

#MHP

#Ali Aslan

DÜŞÜNCE GÜNLÜĞÜ E-POSTA ABONELİĞİ

Yaşam kalkanı

Direnişin kareleri: Demirden tuzaklar,
kumdan hendekler.

'Rus askerleri arkadaşlarımı acımasızca öldürdü'

Ukrayna'dan gelenler yaşadıklarını anlattı.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

